

GLASILO NEZAVISNE DELAVSKE STRANKE JUGOSLAVIJE

Izhaja vsak četrtek. — Uredništvo in upravnništvo: Kajl Marksa (preje Turjaški trg št. 2, prilličje. — Naročnina za mesec 6, četrtletno 18 Din. — Dopisi se ne vračajo.

Štev. 6.

LJUBLJANA, četrtek, 31. januarja 1924.

Leto II.

Zinovjev o internacionalnem položaju.

Hi koncu konferencie ruske komunistične stranke ki se je končala z enoglasnimi sklepi, je govoril Zinovjev o internacionalnem položaju.

O internacionalnem položaju Rusije je dejal:

»Mi stojimo pred možnostjo priznanja de iure od strani Anglije, Francije, Italije, Norveške. Politični položaj v Angliji se je bistveno izpremenil. Lord Curzon (dosedanji angleški reacionarni zunanji minister) stoji že izven angleške vlade. Naš sodrug Čičerin mirneje pričakuje sovjetski kongres kot lord Curzon otvoritev angleškega parlamenta (Veselost, ploskanje).

S stališča internacionalnega delavskega gibanja predstavlja Macdonaldova vlada svetovni dogodek. Komunistična taktika mora obstojati v tem, da podpira angleško delavsko stranko. Že Lenin nam je dejal: Čim prej pride delavska stranka na vlado, tem prej bodo angleški delavci premagali iluzije. Danes so angleški delavci prepričani, da bo izginila brezposelnost, da se bo izvršil pritisk na posedujoče, ko je prevzela angleška delavska stranka vlado. V Macdonaldu vidimo tipičnega predstavnika delavske aristokracije. Kljub temu, da predstavlja angleška buržuazija največjo moč, se čuti prisiljeno, da prevzame angleška delavska stranka vladne posle.

Italija in Jugoslavija.

Pogodba med Italijo in Jugoslavijo je podpisana. V zadnjem članku smo navedli motive, ki so vodili radikalno vlado, da je sklenila to pogodbo z Italijo popolnoma na svojo roko, brez vprašanja in med splošnim protestom prizadetega ljudstva.

V tem članku hočemo pokazati, da ima od te pogodbe koristi le italijanski imperializem. Fašistovska vlada se je odločila za ta sporazum, ker hoče v predstoječem volivnem boju iztrgati iz rok meščanske opozicije same najjači argument: popolno fiasko fašistovske zunanje politike, ki je izolirala Italijo v Evropi.

Mussolinijeva vlada se je tudi prepričala, da ne more ustreliti dveh zajcev naenkrat. V Grčiji je zopet prišel na krmilo Venizelos, politik, ki je od konca svetovne vojne sem prekrizal vse načrte italijanskega imperializma. V sporu z Grčijo je imela Italija pogodbo proti sebi; v konfliktu z Jugoslavijo so pa pogodbe ravno v prilog Italije in ravnokar podpisani sporazum med obeh državama poudarja, da se Italija in Jugoslavija obvezujeta, da ohranita po pogodbah določeno stanje. Italijanski imperialisti so imeli pred očmi tudi to, da bi postalo razmerje med Italijo in Francijo še bolj napeto, če bi se poostrih spor v reškem vprašanju.

Mussolini je proti volji mnogo fašistov dosegel prijateljsko zvezo s Spanijo, zблиžanje z zvezo socialističnih

To dejstvo je kolosalnega pomena. Seveda ima buržuazija pri tem zahrbtna načrta. Ali ona gotovo ni storila tega koraka, ker ji dobro gre.

Francoski tisk piše popolnoma jasno o misli českoslovaškega zunanega ministra Beneša, da posreduje v pogajanjih med Francijo in Rusijo. Mi pa bomo odklonili to posredovanje. Da bodo pogajanja uspešna, ni verjetno. Francoska vlada se čuti prisiljeno, da se pogaja, radi izida angleških volitev in radi predstoječih volitev v Franciji. Vse stranke v Franciji iščejo danes popularna gesla. Najpopularnejše geslo je: Upostavitev odnošajev s sovjetsko Rusijo.

Predstoječe volitve v Franciji bodo prinesle zmago levemu krilu buržuazije. V Italiji, na Poljskem in Norveškem se opaža, da ni nobenega vzroka, da bi sovjetska Rusija popuščala napram internacionalni buržuaziji. Spominjati se moramo Leninovih besed, ki jih je izrekel po genovski konferenci: Čim pozneje nam pridete naproti, tem manj ugodne pogoje vam bomo stavili, tem manj bomo popustili.

Sedanji položaj označuje naraščanje nasprotij med buržuazijo samo na eni in naraščanje moči sovjetske unije na drugi strani.

O položaju v Nemčiji je dejal: »Druga revolucija je neizogibna. Danes je na krmilu general Seeckt in socialna demokracija je udeležena pri vojaški diktaturi.«

sovjetskih republik; napravil je predigro s sporom z Grčijo, z zasedbo otoka Krfa. Mussolini je računl na to, da prej sklene ugodno pogodbo z Jugoslavijo in se potem prične boriti za premoč Italije v Sredozemskem in Jadranskem morju.

Vprašanje Dalmacije je bilo za italijanske kapitaliste rešeno v onem trenutku, ko je nad Jugoslavijo zagospodovala najreakcionarnejša radikalna stranka, ki je zagotovila nedotakljivost italijanskih veleposestev na škodo revnih dalmatinskih kmetov.

Danes je še težko presoditi, ali misli fašistovska Italija pogodbo z Jugoslavijo izkoristiti bolj proti Franciji ali Angliji. Sodeč po vsej fašistovski politiki hoče ona izkoristiti to pogodbo predvsem proti Angliji. Italijanski kapitalizem bi rad dosegel popolno neodvisnost od Francije in Anglije; vendar jih sili gospodarska slabost Italije k raznim kompromisom.

Iz vsega tega je še bolj razvidno, da je Jugoslavija pod radikalnim režimom igrača v rokah ententnih vesil. S to pogodbo z Italijo je vladajoča srbska buržuazija spravila Jugoslavijo v še večjo odvisnost od entente. Na eni strani jo uporablja za svoje interese francoski imperializem, na drugi strani jo bo izkoriščal sedaj še italijanski.

Ker pomenja to poslabšanje položaja jugoslovanskega delovnega ljudstva, se mora boriti proti izdajalski zunanji politiki vladajoče buržuazije in proti njenemu režimu na znotraj.

Opozicionalni blok.

Podpredsednik Radičeve »Hrvatske Republikanske Seljačke Stranke« (HRSS) dr. Maček se je v soboto vrnil z Dunaja, kjer je govoril z Radičem o nadaljnji politiki stranke. Takoj so bili pozvani klerikalci in muslimani na konferenco za upostavitev skupnega opozicionalnega bloka proti radikalni vladi. Radičevci, klerikalci in muslimani so se sporazumeli med seboj in sklenili tudi z demokratsko stranko sporazum v svrhu skupnega nastopanja proti današnjemu režimu. Radičevi poslanci bodo menda tudi šli v parlament.

Tako tvorijo opozicionalni blok stranke, katerih interesi si močno nasprotujejo med seboj. Demokratje kot najmočnejša »opozicionalna« stranka so voditelji tega bloka, ki se je združil na podlagi načrta o avtonomijah, ki ga je izdelal demokrat Marinković. Namen tega opozicionalnega bloka je, da se strmo glavi radikalno vlado in da potem sam prevzame državno krmilo v svoje roke.

Zato ne pomenja stvaritev in eventualna zmaga tega opozicionalnega bloka nobenega zboljšanja in razčiščenja položaja v Jugoslaviji. Ako bo šla Radičeva stranka v parlament s tem blokom, pomenja to brezdvomno močno krenjenje politike HRSS na desno. Tak opozicionalni blok pomenja pripravljenost klerikalcev, muslimanov in hrvatske buržuazije, da se sporazumejo s srbsko na račun delovnega ljudstva poedinih narodnosti, ne da bi se približalo nacionalno vprašanje rešitvi v prilog zahtiranega ljudstva.

»Slov. Narod« piše: »Nikdar nismo lrdili, da je opozicionalna zveza z umerjenimi avtonomističnimi in drugimi strankami nekaj slabega. Vedno smo zaslopali mnenje, da je taka zveza državotvorna, ker jemlje avtonomističnim strankam proidržavnost... Tudi sedanja zveza med parlamentarnimi opozicionalnimi skupinami bo sama od sebe pripravila teren za gotove skupne naloge, ki pa bodo izrazito pozitivne, bodisi glede novega vladnega programa, bodisi glede revizije ustave. Že dejstvo, da se je gosp. Radič očitno odločil za pot v Beograd, da priznava potrebo parlamentarnega nastopa svojih poslancev, ... govori v prilog naše trditve, da je zблиžanje močne državotvorne stranke, kakršna je vsekako demokratska stranka, z opozicionalnimi skupinami in z revizionističnimi strankami nekaj pozitivnega, ker taka zveza sama od sebe približuje revizionistične stranke državi in njenemu pozitivnemu upravnemu ter zakonodajnemu delu.«

Iz tega se jasno vidi, da si opozicionalni blok ne stavlja za nalogo strmo glavljenje vladajoče reakcije, odločno rešitev nacionalnega vprašanja v korist slovenskega, hrvatskega, makedonskega ljudstva, temveč da hočejo voditelji opozicionalnega bloka doseči sporazum med poedinimi buržuazijami, ki bi potem sporazumno še huje tlačile

delavski razred in delovno ljudstvo vseh narodnosti Jugoslavije.

Meščanske in malomeščanske stranke ne nameravajo izpremeniti režima v Jugoslaviji v prilog delovnemu ljudstvu, temveč hočejo le to, da se ne bogati srbska buržuazija na račun ostalih buržuazij, temveč da se srbska, hrvatska in slovenska buržuazija bogatje na stroške delovnega ljudstva Jugoslavije. Zato pomenja ta opozicionalni blok le pripravljane enotne fronte buržuazije cele Jugoslavije proti delovnemu ljudstvu mest in vasi.

Delavski razred se mora tega zavdati in delati z upostavitvijo bloka delavcev in kmetov proti meščanskemu bloku. Delavci morajo pojasniti kmetom, da si toliko časa ne bodo zboljšali položaja, dokler se bodo pushili zapeljivali po meščanskih in malomeščanskih strankah, ki poznejo kmeta le kot volivni stroj, ki jim pomaga do poslanskih mandatov in vlade.

Proč z blokom srbske, hrvatske in slovenske buržuazije!

Zivel blok delavcev in kmetov!

Socialist Eržen in policist Kerševan na delu.

Shod mariborskih vajencev.

Po vzgledu ljubljanskih vajencev in vajenk je tudi mariborska delavska mladina prenehala biti pokorna živina. Zavedajoč se, da je edino v boju zmaga, so mariborski vajenci sklicali za 29. januar svoj prvi shod, da na njem protestirajo proti nedeljskemu in sobotnemu pouku, proti izkoriščanju ter zahtevajo šest-, oziroma osemurni delovnik, štirnajstneden plačan dopust i. dr.

Ali glej! To prebujenje ni bilo povsč socialpatriotu Erženu. Cim je zvedel za shod in videl gibanje mladine, je vzroinzel, ker mu to gibanje ne bi prišlo prav za volitve. In čisto po feldvebelsko je oklofutal vajenca s. J. ter denunciral vajensko gibanje za »komunistično propagando«. Le svoji sreči se je imel zahvaliti, da mu navzoči vajenci niso s stoli poplačali njegovo policijsko nastopanje.

Tu prihaja najzanimivejše. Poleg Eržena nastopi še policijski nadsvetnik Kerševan in prepove shod vajencev in vajenk, češ, da se je bati, da bo na shodu »komunistična propaganda«.

Kaj sledi iz tega? To si lahko vsak predstavlja!

Eržen in Kerševan sta se znašla v eni in isti vrsti v boju proti mladini. Eržen je ponovno dokazal, da je policaj-socialist in povrhu še Jugendfresser.

Kljub temu pa so se v torek zbrale pred Delavskim domom velike množice vajencev in vajenk, približno 300 po številu. Z ogorčenjem so vzeli prepoved shoda na znanje in se niso hoteli raziti, pač pa so z navdušenjem širili in čitali letake s slikami. Pričelo se je dogajati isto kot v Ljubljani. Policaji so začeli razganjati vajence in vajenke na vse strani. Vajenci in vajenke pa so se uvr-

Zbirajte za tiskovni sklad „Glasa Svobode“!

stili in priredili demonstracijo. Komaj pa so demonstrirali med vzklikanjem in žvižganjem dospeli do mostu, da odkorakajo v notranje mesto in pred magistrat, so zagledali pred seboj vrsto uniformiranih policajev in tropo defektivov, ki so ustavili demonstrante in celo aretirali par vajencev, ki pa so se oprostil iz njihovih rok. V ogorčenju je tudi Eržen dobil povrnjeno klobuto in vajenci so ga izsmejali.

Mogočen shod pa dokazuje, da mariborska mladina vstaja in stopa na pol boja kljub policijsocialistom in terorju.

Dopisi.

PO TREH LETIH.

Mimilo je pravkar tri leta, odkar sem bil poslednjičkrat v Sloveniji. Tedaj smo stali tik pred proslavo »Obznano«, ki je imela prinesel domovni odrešitev od vsega, vsega zla: od naraščajoče draginje, od zastojne industrije, od naraščajočega državnega budžeta, od nereda na državnih železnicah, od nestabilnosti valute, od stremljenja po avtonomijah, od »vojne psihoze«, od splošne nezadovoljnosti, od kuge, lakote, ognja, vojske, potresa... ah, bogogavedi vse od česa! Tako je trpelo tedaj vse: delavec in gospod in problem je bil vendar tako enostaven za vse jugoslovanske kapitaliste in za vse ljubljanske cvičkarje: pograbil delavca za vrat, da ne bo zahteval vedno več, zlomil njegovo politično in strokovno organizacijo, s katero se uspešno »upira delu«, pa bo red v državi in nebesa v novi Jugoslaviji.

Te misli so plavale tedaj po vsej umazani ljubljanski atmosferi kakor jajčni okralji po prežgani juhi. Tako niso mislili samo napuhjeni verižniki in advokati-trgovci, temveč, na žalost, tudi lep del uradništva, t. j. oni del, ki je bil tedaj — v tem lepem redu — prav gotovo obsojen na lakoto in, kakor bi danes rekli, kuluk.

Jaz nisem sodoživljal nastopanje mlade bešije kapitalistične po »Obznano«, temveč sem do sedaj poznal samo Slovenijo z leta 1920 in sem sedaj neposredno padel v njeno življenje po treh letih njenega mučeništva. Rožice si nisem obetal, ker njene vzdihne sem vedno prav pridno zasledoval tudi v tujini, toda moja fantazija je vsekakor zaostala za nekoliko zemeljskih radijev za realnostjo. Imam po ljubljanskih uradih mnogo bivših kolegov, soltirinov in šefov. Nekaj staro prijateljstvo, a še največ pa vedomost sedanjega režima je hotela, da sem prišel s precejšnjim številom teh svojih znancev v dotiko. Nekateri so že na poslednjih klinih svoje lastvice. Govoril sem z njimi prijateljsko in pristržno, vprašal jih za junaško zdravje, za njihove žene in deca — ali veselih obrazov nisem videl.

»Ali se spominjaš, kako je bilo tedaj? ... Tedaj smo sedeli doma pri polni skledi, žena in otroci so bili oblečeni in zvečer sva kadila viržinko pri polju... Sedaj sem svehnik, imam plače 2000 dinarjev, eno petino plačam za stanovanje in gledam, kako bi prišel iz državne službe.«

Take so te pesmi danes in jaz imam samo en odgovor na vse te refrene:

»Ali uvidevate sedaj? ... Ali uvidevate, da se z »Obznano« in s pridelavskimi zakoni ni ciliolo samo na delavce, temveč na vse tiste, ki si služijo svoj vsakdanji kruh v potu svojega obraza? Močno delavstvo pomeni kajpada tudi močno državno in privatno uradništvo! Stremjenje po znižanju plač, podaljšanju delovnega časa, po političnem zaslužjenju delovnega človeka izvira iz eminentne ekonomske potrebe kapitala, iz zakona njegovega naraščanja in razvoja in zato kapital ne more delati razlike izmed ročnega in duševnega delavca. Kapital je naraven sovražnik uradnika kakor delavca in zato je ravnotako naravna tudi vzajemna pomoč in podpora teh dveh poslednjih. Ali hočete uvideti danes to nepobitno resnico? Danes, ko ste vse to tako bridko občutili v svojih želodecih in na svojih famitijah? ...

Kaka škoda, da ne morem citirati spoštovanih pošteniakov. Zena nekoga prijatelja, ki je živela pred vojno v lepo urejenih razmerah in ki bi danes po položaju svojega moža morala živeti s svojo famitijo, kakor je pred vojno živela le omejeno število uradniških družin, mi je skoro med solzami izjavila: »Mi nismo živeli še nikoli tako strašno mizerno. V vsej sezoni sem bila enkrat v gledišču in še tedaj mi je plačala vstopnico sestra, ki živi v srečnejših razmerah.«

Tako živimo danes v Ljubljani. Vse cene so se počelvorile od proslute »Obznane«. Kolikokrat so porasle plače? A po Ljubljani rastejo silne palače bank, železniških družb, premogovnih baronov itd. Uradniki hodijo tih in sklonjeno mimo njih in bogve, če kdo pomisli, da rastejo te palače iz njegovih sivih las in iz solz njegove famitije? Seveda tudi iz žuljev in znoja delavskih rok. Palače rastejo in delavska in uradniška deca pada — v mizerni in jehko.

»A kaj naj storimo? ... Včasih smo zahtevali dosti od vas, danes smo postali tudi mi skomnejši. Danes vam pravimo samo: »Spoznajte to neoporečno resnico, da sodimo skupaj, ne podpirajte svojih trinogov, sledite nam duševno in glejte na nas kakor na svoje brate! Mi smo žrti, ali naša srca so rdeča in bodo rdeča tudi za vas! Spoznajte to resnico in sledite nam s svojim srcem! Ljubljana, 15. jan. 1924.

Dragotin Gustinčič.

VRHNIKA. Skrahirani vrhniški socialpatriotje so skidali dne 27. t. m. takoj zjutraj po prvem vlaku ob 8. uri strogo zaupen sestanek, na katerem jim je Bernol pridigoval o skorajšnji zmagi Bernolovega socializma v Jugoslaviji, češ, v Angliji so prišli sedaj delavci na površje, sedaj se bo v Jugoslaviji cedil Bernol med in mleko. — Pomagali so mu seveda pri temu delu g. Langof, Malavašič in Mlinar, katerega je NDSJ izključila; bližajo se volitve, zato je treba v kalnem ribariti po Bernolovem sistemu. Pozivamo pa te gospode, da skličejo javen shod, da se tam potanimo. Sili smo vaših fraz, mi se dobro zavedamo, da obstoja za nas Vrhničane edino NDSJ, kot zaščitnica proletariata.

GUSTANJ. Dramatični odsek tukajšnje »Svobode« je uprizoril v nedeljo dne 20. t. m. 5 dejansko komedijo »Babilon«, ki je uspela glede izvajanja igralnih točk s strani mladih diletantov zelo dobro. Videlo se je, da so se igralci potrudili in da je tudi režija bila na mestu. Smeha ni bilo ne konca, ne kraja. Glede obiska pa je bil uspeh naravnost presenetljiv; bil je naravnost naval in tako dobro še ni bila obiskana nobena prireditelj vseh različnih društev v Guštanju. — V nedeljo dne 27. t. m. je gošovala »Svoboda« z »Babilonom« v Mežici na odru tamkajšnje »Svobode«. Zivahno delovanje tukajšnje »Svobode« je treba le pozdravljati, osobito s staljšča mladinskega gibanja, katerega naj bi vodila ta organizacija, katere je v mežiški dolini popolnoma zanemarjena.

Počaščenje Leninovega spomina.

Po vseh večjih industrijskih krajih Slovenije se je dostojno počastil spomin Lenina. Vse krajevne organizacije so se odzvale tozadevnemu pozivu pokrajinskega tajništva stranke. Posebna izdaja »Glasa Svobode« je pošla. Mladi in odrasli proletarci so dokazali, da se zavedajo ogromnega pomena Lenina. V Zagorju ob Savi so hoteli Orjunaši onečasiti Leninov spomin, izživati globoko proletarsko čustvovanje s svojim voditeljem, s svojim učiteljem, s svojim največjim sodrugom. Zagorski sodrugi so razobesili preko doline 6 m dolgo črno zastavo, čim so izvedeli za Lenino smrt. Orjunaši pa so v soboto ponoči ukradli črno zastavo, da s tem dokažejo svoje sovraštvo do proletariata in njegovega največjega voditelja. Ali Orjunaši so s tem svojim zločinom vdanost proletarcev do Lenina le podvojili. Rečemo pa: razni učiteljski in falirani študenti naj se čuvajo delavskih pesli. Na tak napad bodo delavci odgovorili s pestjo. Pri spominu Lenina se zaklinjajo zagorski mladi in odrasli delavci, da to vaše lopovstvo ne bo ostalo nepoplačano. Ne pustimo si onečaščati spomina naših najboljših sodrugov, velikanov, katerih imena ste nevedri, da jih izgovarjate.

Rusko ljudstvo žaluje za Leninom.

V soboto ves dan so se valile nepregledne množice naroda pred katalfalk Lenina, da mu izkažejo zadnjo čast. Cenijo, da je mrtvaški oder posejilo nad en milijon ljudi. Moskva pa šteje sedaj okoli 2 milijona. Delegacije delavskih organizacij iz vseh daljnjih krajev prihajajo in polagajo vence. Nekateri deputacije zahtevajo, da se v naprej Moskva uradno imenuje Moskva-Lenin. Po pogrebu se imajo med delavske in kmetske množice deliti v stotilijonskih izvodih liskane brošure z Lenino sliki in to brezplačno.

Arhitekt Ščurev gradi veličasten mavzolej na glavnem trgu »Krasni ploščadi« pod Kremliem. Dela tega mavzoleja so bila v nedeljo zjutraj z največjo naglico dokončana. Mavzolej ima za temelj obliko velikanske kocke, kot simbol večnega življenja. V mavzolej je velik impozanten vhod, ki pelje v notranjost, kjer je črnordeče prepletena dvorana. Tu bo položeno Lenino truplo in bo narodu skozi mesec dni na ogled. Na stolpu bo vzdrževana na umeten način taka temperatura, da ne bo Lenino truplo podvrženo tlehnenju.

Pozneje postavijo sovjeti poseben krematorij, kjer bo Lenino truplo sežgano in njegov prah potem polože k večnemu počitku na »Krasni ploščadi« pri veliki steni Kremlija.

Moskva, 27. jan. Za danes dopoldne napovedana uradna žalna seja vseruskega sovjetskega kongresa je bila sinoči ob 18. uri v veliki operi. Vse lože, parterški, balkonski in galerijski sedeži so bili do zadnjega kota napolnjeni delavskih množic in mnogoštevilnega vojaštva. Sam oder je bil zaseden z vsemi uglednimi voditelji komunistične stranke in prijatelji pokojnika. Ob strani predsednika kongresa Kalinina so sedele Lenina vdova Nadežda Konstantinovna Krupskaja in sestre. Nekateri lože so bile rezervirane za tuje misije. Točno ob 18. uri je veliki orkester otvoril sejo s Chopinovo žalno koračnico in njegovo sonato v b-molu. Ko je Kalinin začel govoriti, je stopil tik pred rampo. Vse množice so vstale in stoje poslušale njegov žalni govor. Grobna hišna je v gledišču nastala, ko je ob Kalinovem govoru orkester intoniral Mozartov »Requiem«. Povsod mir... in mahoma se je začulo ihtenje delavskih množic.

Oprta na Leninov prijatelja Zinovjeva, je za tem stopila pred odsko rampo vdova Krupskaja. Njen obraz in oči so izražale globoko žalost in potrtost. Ko je izrekla prve besede v pozdrav delavstvu, ji je zastal govor. Delavstvo je začelo samo plakati. Vdova je momentano obvladala sebe in začela proslavljati Lenina kot boritelja za delavske pravice in za svobodo svetovnega proletariata. Bolj in bolj se je razvnela in v tem govoru je bilo v Krupski spoznati nenavadno ženo boja.

Zinovjev, Stalin in Buharin so imeli kratke spominske govore. Buharin je izjavil, da je Lenin šele začel prvi pisati prvo stran zgodovine svetovnega proletariata.

Moskva, 28. jan. Danes vlada silovit mraz. Temperatura znaša 30 stopinj pod ničlo. Vso noč so ostale ljudske množice na ulicah, ker niso mogle dobili zatočišča na toplem radi velikanskega navala iz vseh ruskih pokrajin. Ob zgodnjih urah so pričele defilirati mimo Leninevega katalfalka množice ljudstva.

Po Lenini smrti.

V sredo ob 10. uri dopoldne so položili Stalin, Krasin, Buharin, Zinovjev in Kamenjev Lenino truplo, zavito v rdeč prapor, v rakev, ki so jo odnesli najbližnji pokojnikovi prijatelji na ramah do bližnje postaje. Za krsto je šla Lenina rodbina. Mnogobrojni častilci so prispeli iz Moskve in okolice, da se poslovijo od pokojnega. Ob 13. uri je žalni vlak prispel v Moskvo. S kolodvora so nesli krsto do palače strokovnih organizacij osebni prijatelji Lenina, med njimi Rykov, Tomskij, Rudzontak, Dzeržinskij, delegati kongresa sovjetov, člani vojnega sveta itd. Ogromne množice so se pridružile žalnemu sprevedu. Ob 4. uri popoldne so položili krsto na katalfalk, kjer ostane do nedelje. Lenin počiva v krsti, oblečen tako, kakor je bil običajno, s koščkom rdečega prapora na prsih.

POPRAVEK.

V smislu § 19 t. z. Vas pozivjam, da priobčite v prvi ali najkasneje v drugi številki Vašega lista, ki izide, z ozirom na članek v Vašem listu »Glas Svobode« z dne 27. 12. 1923 št. 37 pod nadpisom »Dr. Dimnik ribari med rudarji« na strani 1, predzadnja kolona spodaj, drugi in tretji odstavek, in na strani drugi, zgoraj prvi odstavek, na istem mestu Vašega lista in z istimi črkami sledeči popravek:

Ni res, da so radikalcji tedaj najprej poslali dr. Dimnika, advokata v Krškem.

Res pa je, da je dr. Dimnik tedaj najprej pomagal iz lastne volje rudarjem ustanoviti »Zvezo rudarskih delavcev za Slovenijo«.

Ni res, da se danes istočasno pošilja v boj dr. Dimnika.

Res pa je, da pomaga dr. Dimnik od druge polovice avgusta 1923, ko so bili ZRD in rudarji v štrajku od vseh zapuščeni, rudarjem po svojih močeh iz lastne volje.

Ni res, da je dr. Dimnik forsiral odhod starih rudarskih zaupnikov, da bi si ugledil pot.

Res pa je, da njihovega odhoda ni forsiral in da so si ti zaupniki sami vzeli sprejemnice, katere je izposloval dr. Dimnik od

francoskega rudnika: Societe des Acieres de Longwy Tucquegnieux Mines de Tucquegnieux in belgijskega rudnika Societe Anonyme Charbonnages de Winterslag Genck, in katere je izročil »Zvezi rudarskih delavcev«.

Z. POPRAVEK.

Opirajoč se na določbo § 19 t. z. Vas pozivjam, da priobčite v prvi številki ali najkasneje drugi številki Vašega cenj. lista, ki izide, z ozirom na članek v Vašem listu, »Glas Svobode« z dne 16. 1. 1924 št. 3 pod nadpisom »Vsem rudarjem v vednosti« listno naših rudarjev iz Francije stran 1, predzadnja kolona zgoraj 2. odstavek na istem mestu z istimi črkami sledeči popravek:

Ni res, da je dr. Dimnik priporočil pod čilankom »Vsem rudarjem v vednosti« podpisane rudarje, Franca Salamona, Antona Petek, J. Pristav, Avgust Godce, Andrej Forte, Ivan Višček, Ivan Hauptman, Rudolf Naprudnik, dobro pri družbi v Franciji da so prišli sami komunisti v Francijo in da so v Tivoljih napravili stavko.

Res pa je, da je dr. Dimnik, slovenske rudarje pri družbi v Franciji v resnici priporočil kot dobre delavce ter da je ta družba na podlagi njegovega dobrega priporočila poslala sprejemnice za slovenske rudarje.

Ni res, da piše dr. Dimnik v »Delavskih Novicah«, da se rudarjem čisto dobro godi in da godrnjajo, ker so navajeni na lahko delo.

Res pa je, da dr. Dimnik tega v »Delavskih Novicah« ni pisal in da poročajo »Delavske Novice« iz pisma rudarja Pofleja razvidno dejstvo, da so rudarji, ki so vajeni težkemu delu, na Francoskem zadovoljni, da pa delavski voditelji, ki težkemu delu niso vajeni, na Francoskem ne morejo biti zadovoljni.

Prinašamo ta dva popravka g. advokata dr. Dimnika. Pripominjamo le to, da boče dr. Dimnik dokazali o rudarjih v Franciji nekaj drugega, kot nam pišejo o svojem položaju. Prepričani smo, da bodo rudarji iz Francije še pomogli dr. Dimniku pod nos profidokaze. Kar se pa tiče delovanja dr. Dimnika v ZRD, so člani ZRD že spoznali njegovo vlogo, ki je hotel lepo doigrati, pa so ga preprečili pri tem razredno zavodni rudarji. Prihodnič pa kaj več!

Te dni je gotova knjiga

Lenin

Njegovo življenje, delovanje in dejanje.

Knjiga obsega 52 strani in ima sledečo vsebino:

1. Predgovor.
2. Leninovo življenje in delovanje.
3. Značaj Vladimirja Iliča.
4. Lenin. K. R.
5. Enotnost v Leninovem nanku in delu.
6. Revolucionarni marksizem.

Leninova slika bo tiskana na posebnem, umetniškem papirju.

Knjiga je izšla kot prvi zvezek marksistične biblioteke.

Knjiga stane samo 5 Din, po pošti 25 para več. Razprodajalec, ki niso člani stranke, imajo 20 % popusta. Onim sodrugom in zaupnikom, ki so se že javili, pošljemo knjigo že v ponedeljek. Poedini naročniki naj pošljejo denar naprej po položnici »Glas Svobode« s pripombo: Za knjigo. Te pripombe ne izpušiti, ker bi sicer šla poslana vsota za naročnino »Glas Svobode«.

Sodrugi in sodružice, kupujte to predrago ceneno knjigo! Vsaka delavska hiša jo mora imeti. V vsako vas mora priti!

Vsem naročnikom!

Ker smo v januarju izdali vštovski današnja številko že šest števil, med temi eno na 8 in eno na 6 straneh, izdajamo današnja številko na 2 straneh. Prepričani smo, da bodo naročniki to razumeli. Prihodnja številka izide zopet na 4 straneh.

Ker je ta številka samo na 2 straneh, prosimo vse naročnike, naj počakajo do prihodnje izdaje, da razpošljemo položnice. Tem potom prosimo tudi vse naročnike, ki so zaostali z naročnino, da to čimprej podavnajo, v drugem slučaju se jim list ustavi. Upravništvo.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij. Odgovorni urednik Anton Sušteršič. Tisk tiskarne »Merkur« v Ljubljani.